

Reactie

□ Concept Klimaatwet 1.5: een aanscherping van de huidige Klimaatwet gericht op juridische afdwingbaarheid, waardoor burgers en maatschappelijke organisaties – als dat nodig is – naar de rechter kunnen stappen om af te dwingen dat de Nederlandse Staat zo snel mogelijk een zo groot mogelijke bijdrage gaat leveren aan het voorkomen van een verdere opwarming van de Aarde aldus de Memorie van Toelichting (mvt).

Een klimaatcommissie á la het OMT in de coronacrisis gaat een soortgelijke vinger aan de klimaatpols houden, waaronder het toezicht dat de gerealiseerde CO2 emissie niet hoger is dan het CO2 emissiebudget.

Hier is slechts 1 reactie op mogelijk: wat een flauwekul!

Niet omdat CO2 emissie drastisch omlaag moet om de redenen genoemd in het IPCC rapport, maar omdat juridische afdwingbaarheid een loze kreet is in een wereld waarvan meer dan 50% aan het overleven is en een groot deel van de andere 50% de status quo niet wil wijzigen en de zondvloed afwacht. Wat over blijft zijn de mensen die het wel degelijk goed zien, dat het zo niet langer kan en dat een drastische emissie reductie nodig is. Die willen de juridische afdwingbaarheid van de voortgang van de invoering van de Klimaatwet namelijk door deze voortgang af te dwingen van de overheid. En daar zijn veel hobbels te nemen. Ik licht dit toe.

Overheden, bedrijven, belangenbehartigers zullen altijd een reden vinden om de pijn van CO2 reductie te vermijden. Regels stellen aan redelijk denkende mensen zal altijd het resultaat hebben dat deze mensen zich aan deze regels zullen houden. Voor deze mensen zijn deze - nu dus juridisch afdwingbare - regels ook eigenlijk niet nodig: deze mensen zullen altijd het goede nastreven.

Regels stellen voor niet redelijke mensen zal op den duur geen effect hebben: zie niet alleen de (bestrijding van) belastingfraude, lokaal maar zeker ook internationaal, waartegen steeds meer misbruikregels gelanceerd worden met een nog steeds onbekend gevolg. Maar ook de Corona uitbraak: intelligente lockdown (strengere adviezen) en reële lockdown (verbod) voorkomen niet dat mensen hun afwijzend gedrag behouden. Niet voor niets heeft het straffen plaats gemaakt voor het verleiden (nudgen) om te komen tot gedragsverandering. Maar of die wijziging in visie op gedrag de panacee is zal de tijd moeten uitwijzen.

De redelijke en zeker de niet redelijke mens zal - eigen aan de mens - eerst de pijn willen leggen bij de ander en anders zal de mens in ieder geval scherp blijven kijken of hij/zij dezelfde behandeling krijgt. Daar is een uitdrukking voor: nimby, not in my back yard. Juridisch afdwingbare regels hebben in dit tijdsgewricht overigens een vervelende bijklank gekregen naar aanleiding van de toeslagenaffaire. Met het afdwingen zal de rechter dan pas na grote zorgvuldigheid (lees: na uitgebreid en langdurig onderzoek) willen instemmen om niet weer in de positie van onwetende terecht te komen.

Dus juridisch afdwingbare regels instellen zal niet de oplossing zijn voor het drastisch op korte termijn reduceren van de emissie van CO2. Lokaal, nationaal en noch internationaal.

Wat mensen daarbij wel beweegt is het nadelige effect op hun portemonnee (homo economicus). En wel zo dat ontkomen eraan niet mogelijk is. Ik licht dit toe.

Ik lees in de mvt van de concept Klimaatwet 1.5, dat het economische principe van de-vervuiler-betaalt belangrijk is. De ecologische footprint - dus de mate van last op het klimaat door de individuele mens - is voor een mens met kind groter dan zonder kind. Immers, duidelijk is dat de onstuimig groeiende hoeveelheid mensen op de wereld debet is aan deze belasting van het klimaat door de uitstoot van CO2. Zonder nu in het moeras van de ethische discussie omtrent dit onderwerp verzeild te geraken, moet deze last toch door de vertegenwoordigers van de wereldbevolking onder ogen worden gezien. Dit zal door de klem van religies waarschijnlijk niet gebeuren, maar het is wel nodig. Duidelijk moet worden gemaakt dat groei van de wereldbevolking in de mate zoals nu voorzien de emissie uitstoot niet zal beperken.

Daar zal de extra CO2 belastingheffing op bedrijven niet helpen: een nieuw speeltje wordt de bedrijven in handen gestopt met het ontwijkend gedrag als gevolg (zie hiervoor). Mocht deze heffing verder in de consumentenprijzen worden verrekend, dan treft dit alle mensen, maar niet extra die mensen die een grote of grotere ecologische footprint achterlaten. Voor die laatste groep kan worden gedacht aan heffingen op producten die met de 'productie' en 'onderhoud' van kinderen te maken hebben, maar ook aan het niet meer van overheidswege ondersteunen van het hebben van kinderen. Dit zal de homo economicus meenemen in de afweging minder of geen kinderen te nemen met als gevolg een drastische beperking van de CO2 emissie..

Dit aspect mis ik in de conceptwet.

Mocht aan effectloze juridisch afdwingbare regels gehouden worden in de Klimaatwet 1.5 en toch die drastische urgente beperking van de emissie uitstoot worden nagestreefd, dan is het nodig om maatregelen te treffen buiten de medewerking van mensen om.

Al een decennium geleden heeft professor Olaf Schuiling gewezen op de grondstof Olivijn.

<https://www.uu.nl/organisatie/doneren/portret-olaf-schuiling>

Deze grondstof heeft alles in zich om het probleem van de groeiende emissie uitstoot op te lossen danwel om een belangrijke bijdrage te leveren aan de oplossing. Maar kennelijk hebben milieugroepen (geen end-of-pipe oplossing) er geen oren naar. Maar ook de overheid niet. Bij verschillende gelegenheden en mogelijkheden heb ik deze instellingen op Olivijn gewezen. Maar zonder positieve instemming. Ook nu weer breng ik dit onderwerp onder de aandacht, nu dit niet in de conceptwet is benoemd.

Samenvattend

Het invoeren van juridisch afdwingbare regels naast de huidige Klimaatwet is flauwekul.

Het is zinloos zonder de veroorzaker van ecologische footprint namelijk de mens als homo economicus direct te belasten om daarmee de groei van de wereldbevolking tegen te gaan.

Maar de meest effectieve weg om een drastische reductie van de emissie van CO2 te realiseren is de grondstof Olivijn in te zetten zoals professor Olaf Schuiling voor ogen had en nog steeds heeft.

Deze onderwerpen moeten in de Klimaatwet 1.5 worden verwerkt.